

Programma Sociaal Domein

Inleiding

Het sociaal domein is volop in beweging, ook in de Gemeente Twenterand. Met het sociaal domein bedoelen we de zorg en ondersteuning, werk en inkomen, (passend) onderwijs en overig preventief beleid rond jeugd en gezondheid. Deze onderwerpen vormen dit programma. Dit programma streeft er naar dat onze inwoners zo veel mogelijk zelf hun dagelijkse dingen kunnen doen en participeren én daar zelf over regie over voeren. Zowel thuis, in de buurt, bij een vereniging of organisatie of in het werk. Waar dat niet lukt worden inwoners hierbij geholpen of ondersteund. We zijn als gemeente een vangnet voor kwetsbare inwoners. De inhoudelijke visie voor dit programma staat in onze nieuwe integrale beleidsnota Sociaal Domein 2019-2023.

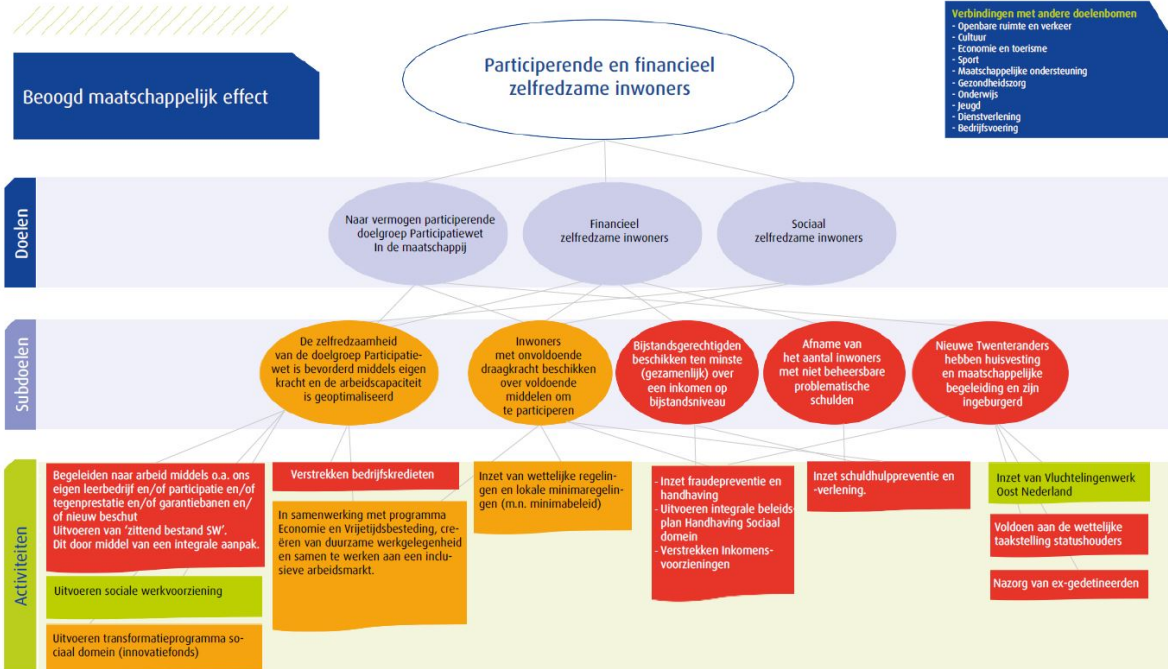
Onze programma-opgave wordt in hoofdlijnen omschreven als de focus op inhoudelijke vernieuwing met een andere cultuur en werkwijzen in het sociale domein. Dit heet met een ander woord ook wel de transformatie van het sociaal domein. We zijn op weg naar een duurzaam vernieuwd en betaalbaar sociaal stelsel en zorglandschap, waar onze inwoners mee kunnen blijven doen aan de samenleving. Vernieuwen en besparen gaan hand in hand. We realiseren samen met partners vrij toegankelijke voorzieningen op maat, bevorderen innovatie en ondersteunen de eigen kracht van individuen en gezinnen. In ons Transformatieprogramma sociaal domein is dit nader uitgewerkt.

Transformeren is nodig want ondertussen is er ook een stevige financiële opgave. Er is meer zich op middelen van het Rijk, maar het nieuwe kabinet moet dit bevestigen en middels een hervormingsagenda verwachten wij wederom budgetdalingen. Jeugd maar ook Wmo met de toenemende vergrijzing zien wij daarom nog steeds als een stevig risico is in het meerjarenbeeld. Met de aanwezige kostenstijgingen is bijsturing daarom nog steeds urgent. Hierbij kijken we naar preventie, de rol van eenieder waaronder de gemeente en integrale oplossingen op maat (1 gezin, 1 plan, 1 regie) en vooral ook samenwerking in en buiten het sociale domein.

Doelenboom Sociale Zaken

Doelenboom

Sociale zaken | 2021

Inhoudelijk perspectief

Belangrijkste focus is dat inwoners meedoen en financieel zelfredzaam zijn. Veel inwoners met een kwetsbare arbeidsmarktpositie komen nog steeds moeilijk of niet aan de slag. Er zijn nog (te) veel inwoners met een kwetsbare arbeidsmarktpositie.

De gemeente Twenterand wil een inclusieve arbeidsmarkt realiseren. Hierin wordt iedereen met arbeidsvermogen in staat gesteld om mee te doen op de arbeidsmarkt. Om dit te realiseren moeten organisaties en ondernemers inclusief gaan denken en inwoners zoveel mogelijk in staat stellen om een bijdrage te leveren. Dit ook als het gaat om duurzame plekken voor mensen met een arbeidsbeperking of (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. Hiervoor is draagvlak en creativiteit nodig. Het lokale minimabeleid helpt de inwoners met minder budget om bijvoorbeeld te kunnen sporten of een bezoek te brengen aan het museum maar ook wanneer er schulden zijn, het voorkomen van schulden of hulp bij de betaling van bijzondere kosten van het bestaan. Het minimabeleid biedt ondersteuning zodat iedere inwoner mee kan doen.

Beoogd maatschappelijk effect

Participerende en financieel zelfredzame inwoners.

Doel: Naar vermogen participerende doelgroep Participatiewet In de maatschappij

Het doel van de Participatiewet is om mensen zoveel mogelijk te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt. De gemeente kan voor iedereen dezelfde instrumenten en voorzieningen inzetten. Hierbij wordt zoveel mogelijk uit gegaan van de eigen kracht van de inwoner.

Doel: Financieel en sociaal zelfredzame inwoners

Het hebben van werk of een zinvolle dagbesteding is een van de dingen die meedoen in de samenleving mogelijk kan maken. Het zorgt voor ritme en structuur en het geeft eigenwaarde. We willen dat elke inwoner van de gemeente Twenterand de mogelijkheid krijgt om naar vermogen mee te doen aan de samenleving. We ondersteunen inwoners die niet zelf in hun levensonderhoud kunnen voorzien met een uitkering. Voor de meest kwetsbaren uit onze samenleving ligt er een opgave wat betreft het vinden van passend werk.

Kinderen moeten zich kunnen ontplooiën, hun eigen mogelijkheden ontdekken en ontwikkelen en

volop mee kunnen doen in de samenleving. Belangrijk is dat zij perspectief houden op een gelukkig leven. Elk kind moet niet alleen kunnen beschikken over voedsel, kleding en andere basisbehoeften, maar moet ook mee kunnen op schoolreis, lid van de bibliotheek kunnen worden en bijvoorbeeld wekelijks kunnen sporten of muziek maken.

Subdoel: De zelfredzaamheid van de doelgroep participatiewet is bevorderd middels eigen kracht en de arbeidscapaciteit is geoptimaliseerd

Het doel van de Participatiewet is om mensen zoveel mogelijk te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt. De gemeente kan voor iedereen dezelfde instrumenten en voorzieningen inzetten. Hierbij wordt zoveel mogelijk uit gegaan van de eigen kracht van de mens. Als betaald werk voor langere tijd niet mogelijk is, dan kijken we op welke manier iemand toch actief kan blijven. Dat kan vrijwilligerswerk zijn of een creatieve dagbesteding.

Natuurlijk kan onderwijs ook helpen om sneller een baan te vinden. Het doel is dat iedereen mee kan blijven doen en zich actief inzet voor de samenleving.

Met de introductie van de Participatiewet, de wet banenafpraak en quatum arbeidsbeperkten is de toon gezet om een inclusieve arbeidsmarkt te ontwikkelen. Een arbeidsmarkt waarin iedereen met arbeidsvermogen in staat wordt gesteld om mee te doen op de arbeidsmarkt.

Dit is een flinke opgave, waar we aan werken in het ontwikkelprogramma Economie-Werk. Om dit doel te realiseren moeten organisaties en ondernemers inclusief gaan denken en iedereen zoveel mogelijk in staat te stellen om naar vermogen bij te dragen in de organisatie.

Hierbij gaat het ook om duurzame plekken voor mensen met een arbeidsbeperking (denk hierbij aan beschut en garantiebannen) of een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. Hier is niet alleen draagvlak voor nodig, maar ook creativiteit.

De gemeente probeert hierin sociaal ondernemen te bevorderen, goede social return (SROI) afspraken te maken, advisering op het gebied van de banenafpraak, functiecreatie etc. Om het sociaal ondernemen te meten, zetten we in op de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO).

Daarnaast werken we samen met ondernemers, Werkplein, onderwijs en SW-bedrijven aan creatieve oplossingen voor deze opgave.

Activiteiten

- **Uitvoeren sociale werkvoorziening**

Sociale Werkvoorziening

Op dit moment voert de Gemeenschappelijke Regeling SOWECO (verder Soweco) de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit.

In juni 2020 hebben de gemeenten echter besloten om Soweco op te heffen en lokaal uitvoering te gaan geven aan de Wsw. In het inrichtingsplan is het Lokaal plan uitvoering Wsw verder uitgewerkt. Dit najaar zal vervolgens de NUO formeel starten, de gemeente Twenterand een dienstverleningsovereenkomst zal gaan sluiten. Een transitieplan is in de maak en ook het liquidatieproces loopt volop. Ondertussen is er blijvende aandacht voor het personeel en gaat het plaatsingsproces van niet regeling gebonden personeel richting een afrondende fase. Bij de ontwikkelingen in de WSW wordt onze adviesraad sociaal domein steeds periodiek betrokken. De Raad wordt periodiek geïnformeerd over de stand van zaken, waarbij ook de voortgang van de inclusieve arbeidsmarkt - zoals verwoord in de betreffende motie - aan de orde zal komen.

Zoekrichting: renderen en vitale netwerken: versterken van de MO SOWECO

Met de kadernota 2018 en begroting 2019 is ook de zoekrichting renderende en vitale netwerken vastgesteld. Deze zoekrichting biedt perspectief om meer samen met de samenleving voor elkaar te krijgen door te investeren in netwerken. Maar ook om meer inkomsten te genereren en strategische allianties te sluiten met partijen die eveneens maatschappelijke verantwoordelijkheid dragen.

Een onderdeel van deze zoekrichting is de samenwerkingsovereenkomst met Extend. Vanwege de opheffing van de GR en de teleurstellende resultaten worden de trajecten afgeschaald. De financiële

consequenties kunnen binnen het budget van bijstand worden opgevangen.

Subdoel: Inwoners met onvoldoende middelen beschikken over voldoende middelen om te participeren

De gemeente Twenterand heeft met de investering van het Minimabeleid de afgelopen jaren een stevige basis neergezet. De komende jaren richten we ons op met name op preventie en nieuwe verbindingen.

Activiteiten

- **Inzet van wettelijke regelingen**

In mei 2021 is de nieuwe agenda schuldenaanpak vastgesteld. Daaruit voortvloeiend hebben we in 2021 een aantal nieuwe initiatieven opgepakt. Zo zijn we de samenwerking met Stichting Leergeld Twente (SLT) en Stichting Urgente Noden Twente (SUN) aangegaan. SLT verzorgt onder meer de laptopverstrekking voor schoolgaande kinderen uit minimagezinnen en SUN ledigt urgente noden die niet op één of andere manier vergoed worden van inwoners van Twenterand. (Aanvragen hiervoor kunnen gedaan worden door een intermediair.)

Ook hebben we het adviesrecht bij schuldenbewinden geïmplementeerd. Dit houdt in dat de gemeente Twenterand gebruik maakt, om kort na de rechtelijke uitspraak van een onderbewindstelling vanwege schuldenproblematiek, advies te geven over voortzetting dan wel wijziging/stopzetting van het bewind. Twenterand is ook initiatiefnemer en trekker van een regionale werkgroep die als doel heeft om gemeenten te helpen bij implementatie van het adviesrecht en te komen tot een regionaal convenant met bewindvoerders. Inmiddels maken 11 gemeenten uit Twente en de Achterhoek en Stadsbank Oost Nederland (SON) deel uit van de werkgroep.

Tot slot hebben we een start gemaakt met het uitrollen van stress sensitieve dienstverlening. Stress sensitieve dienstverlening komt voort uit mobility mentoring en houdt kortweg in dat de gemeente in haar dienstverlening zoveel mogelijk rekening houdt met de situatie en de daarmee vaak gepaard gaande stress van de klant. In juni 2021 hebben we aan aantal interne opleidingssessies gehad voor onze medewerkers in het sociaal domein. In 2022 rollen we dit verder uit. Ook externe partners als Mijande Wonen zijn hierin geïnteresseerd.

Tegelijkertijd heeft uw raad vanaf 2021 besloten tot een bezuiniging op het minimabeleid van jaarlijks € 50.000. Deze bezuiniging bewerkstelligen we door aanscherping van de bijzondere bijstandsrichtlijnen en verlaging van de individuele inkomenstoelage. Zowel de beleidsregels bijzondere bijstand als de verordening individuele inkomenstoelage zijn halverwege 2021 hiertoe gewijzigd vastgesteld. Door deze latere ingangsdatum staat de bezuiniging voor 2021 onder druk. Het effect hiervan zal worden opgemaakt bij de jaarrekening 2021.

Subdoel: Nieuwe Twenteranders hebben huisvesting en maatschappelijke begeleiding en zijn ingeburgerd

De gemeente is op grond van de Huisvestingswet verplicht om aan de (halfjaarlijkse) taakstelling te voldoen.

Activiteiten

- **Uitvoeren regierol nieuwe wet Inburgering**

Financiële ontwikkelingen veranderopgave inburgering

Per 1 januari 2022 wordt de gemeente Twenterand verantwoordelijk voor de uitvoering van de veranderopgave inburgering. Onze gemeente moet nieuwe Twenteranders in dit nieuwe stelsel ondersteunen om sneller te starten met inburgering en beter Nederlands te leren. Het doel van het

nieuwe inburgeringstelsel is om nieuwkomers snel volwaardig mee te laten doen aan de Nederlandse samenleving.

Financiële uitdagingen

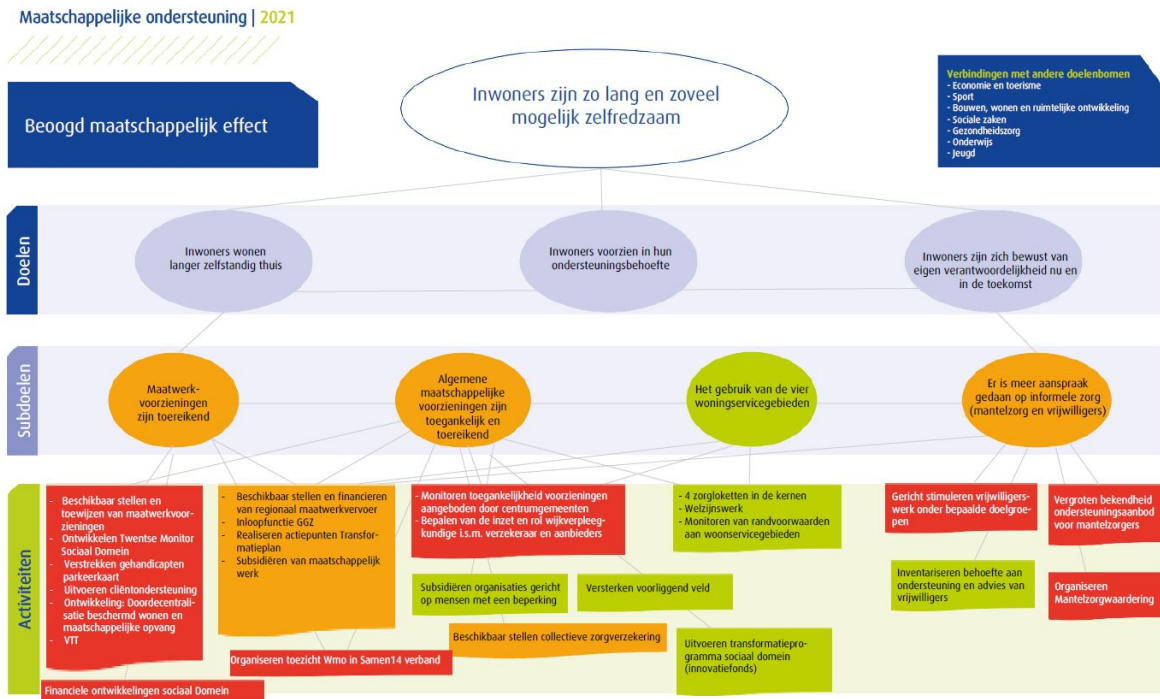
De gemeenten ontvangen in het nieuwe stelsel structureel uitvoeringsbudget en budget voor inburgeringsvoorzieningen. De rijks financiering van inburgeringsvoorzieningen is op dit moment onderwerp van discussie. Alle gemeenten ontvangen in totaal € 10.000 voor de financiering van een inburgeringstraject. Er zijn drie soorten inburgeringstrajecten, te weten:

1. De Z-route, wanneer de inburgeraar minder leerbaar is;
2. De B1-route, wanneer de inburgeraar voldoende leerbaar is;
3. De Onderwijsroute, wanneer de inburgeraar meer dan gemiddeld leerbaar is.

In Twents verband is de B1-route aanbesteed, waarbij de trajectprijs voor een inburgeringstraject net onder de € 10.000 blijft. Echter, bij de onderwijsroute is bij de marktconsultatie duidelijk geworden dat de minimale prijs ver boven de € 10.000 kwam te liggen. Op grond van deze marktconsultatie is in Twents verband besloten om deze aanbesteding voorlopig op te schorten en de VNG de opdracht te geven om bij de ministeries te pleiten voor voldoende middelen om dit inburgeringstraject te financieren. Bij de Z-route, waar op dit moment de voorbereidingen in gang zijn, zal het ook een uitdaging zijn, om met de structurele rijksmiddelen het gehele traject te kunnen financieren. Wij zullen uw Raad via de stand van zaken notities op de hoogte houden van de financiële uitdaging en de ontwikkelingen binnen de veranderopgave inburgering.

Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning

Doelenboom

Inhoudelijk perspectief

In de komende jaren wordt als ontwikkeling gezien de vergrijzing, het langer zelfstandig wonen en het toenemen van (rijks)taken op lokaal niveau. Zoals de doordecentralisatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang in 2022. De financiële opgaven op het gebied van de decentralisaties blijven voor de aankomende jaren fors en brengen grote risico's met zich mee. Daarom zijn we al geruime tijd bezig met vernieuwing en verandering, transformatie. Inwoners worden gestimuleerd en ondersteund om nog meer op eigen kracht en samen met het eigen netwerk te komen tot oplossingen. De inwoner en zijn omgeving staan daarbij centraal. We stimuleren inwoners om hun eigen mogelijkheden en verantwoordelijkheden in te zetten. Door een toename van de eigen kracht en samen kracht, wordt in de toekomst minder aanspraak gemaakt op maatwerkvoorzieningen en wordt meer beroep gedaan op vrij toegankelijke voorzieningen in het 'voorveld'. Het inzetten van preventie en het versterken van het voorveld blijft een belangrijke opdracht voor de komende jaren. Het is belangrijk dat inwoners de weg naar vrij toegankelijke voorzieningen weten te vinden. De rol van de gemeente is om ondersteuning te blijven bieden daar waar het echt nodig is. De transformatie betreft niet alleen de inwoners, maar ook instellingen en onze eigen organisatie. De organisatieontwikkeling is mede ingegeven door de beweging in het sociaal domein. Regie én samenwerking lokaal en regionaal zijn nodig om deze opgave het hoofd te bieden. Een integrale aanpak met jeugd en welzijn, maar ook met participatie is nodig om te zorgen dat kennis en ervaring uit deze domeinen optimaal worden benut om maatschappelijk winst te bereiken. Met de komst van het Twents model in 2019 werken we meer resultaatgericht en kunnen we meer maatwerk bieden voor de inwoner. Door afnemende rijksmiddelen en toenemende kosten - zeker door vergrijzing - is het financiële meerjarenperspectief voor het sociaal domein somber. Het geeft noodzaak tot een bijsturing in het sociaal domein. In 2018 is de integrale beleidsnota sociaal domein vastgesteld, met daarin de volgende thema's: omkijken naar elkaar, economisch vitale inwoners, iedereen doet mee en thuis is het fijn en veilig. Deze thema's dragen bij aan verdere transformatie van het sociaal domein en om de grote financiële tekorten te beperken.

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners zijn zo lang en zoveel mogelijk zelfredzaam

Doel: Inwoners wonen langer zelfstandig thuis

Wij streven als Twenterand na dat inwoners zo lang mogelijk zelfredzaam blijven. Daartoe werken we er aan om de inwoners zo lang dit mogelijk en wenselijk is zelfstandig thuis te laten wonen. We voorzien zo goed mogelijk, direct of indirect, in de diverse ondersteuningsbehoeften van inwoners. We zorgen voor goed ingerichte woonservicegebieden. We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers om in dit doel te voorzien.

Doel: Inwoners voorzien in hun ondersteuningsbehoefte

Het doel van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is dat inwoners worden voorzien in hun ondersteuningsbehoefte. Inwoners worden gestimuleerd en ondersteund om nog meer op eigen kracht en samen met het eigen netwerk te komen tot oplossingen. De inwoner en zijn omgeving staan daarbij centraal. We stimuleren inwoners op hun eigen mogelijkheden en verantwoordelijkheden in te zetten. Daar waar nodig zetten we een maatwerkvoorziening in om in de ondersteuningsbehoefte van de inwoner te voorzien.

Doel: Inwoners zijn zich bewust van eigen verantwoordelijkheid nu en in de toekomst

We bevorderen het bewustzijn onder de inwoners van hun eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Inwoners worden gestimuleerd en ondersteund om in eerste instantie op eigen kracht en gezamenlijk met de mensen uit hun omgeving tot oplossingen voor problemen te komen.

Subdoel: Maatwerkvoorzieningen zijn toereikend

Een maatwerkvoorziening is een voorziening op individueel niveau, bijvoorbeeld, een scootmobiel, huishoudelijke ondersteuning of dagbesteding.

Activiteiten

- **Financiële ontwikkelingen Sociaal Domein**

Financiën Wmo en Jeugd

De financiën sociaal domein blijven nu maar ook in de toekomst onze nadrukkelijke aandacht vragen. Vol energie wordt via transformatie en aanvullende onderzoeken zoals de VNG-visitatiecommissie en VNG-uitvoeringskracht dieper dan ooit gekeken naar onze situatie en - daar waar mogelijk - bijgestuurd. Met andere woorden, we streven vernieuwing(en) en efficiëntere inzet van middelen na in het sociaal domein.

We beginnen deze Berap met het landelijke nieuws. Zoals eerder gemeld in de raadsbrief van de meicirculaire ontvangt Twenterand afgerond € 1 miljoen vanwege de extra kosten jeugdhulp (macro € 613 miljoen). De compensatie is geen budgettair voordeel, maar is bedoeld voor:

- Vormgeven consultatiefunctie ggz, tegengaan wachtlijsten bij lichtere jeugdhulpproblematiek en tegengaan verdringing van andere uitgaven bij gemeenten, € 228 miljoen macro
- Uitbreiden aantal praktijkondersteuners jeugdzorg, € 10 miljoen macro
- Extra inzet en regie op het voorkomen en aanpakken van wachttijden van (regionaal) ingekochte specialistische jeugdzorg op basis van goede data, € 200 miljoen macro
- Regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening door de VNG ten aanzien van de wachtlijsten specialistische jeugdzorg, € 55 miljoen macro. Dit laatste bedrag wordt in de komende septembercirculaire verwerkt en zal ook landelijk worden ingezet.
- Daarnaast nog € 120 miljoen macro via specifieke uitkeringen (voor een beperkt aantal gemeenten of jeugdzorgregio's).

Omdat de zich kosten niet allemaal in 2021 zullen voordoen worden de extra middelen in deze Berap in de reserve sociaal domein gestort, zodat de uitgaven daar te zijner tijd uit gedekt kunnen worden. Onze lokale insteek is om deze middelen in het perspectief te plaatsen van de opgave die meekomt met de komende extra middelen 2022 voor jeugdhulp.

Ondanks dat deze extra financiële middelen voor jeugd beschikbaar zijn gesteld door het kabinet, blijven we de financiële ontwikkelingen in het sociaal domein nauwlettend volgen en blijft het een

terugkerend punt, waarover meermaals door het college ook de noodklok is geluid richting Den Haag. Met wederom de nodige ontwikkelingen in het sociaal domein, te denken valt aan corona maar ook financiële ontwikkelingen, komt deze berap weer tot stand. Dat de financiële ontwikkelingen in het sociaal domein ons zorgen blijven baren, wordt dan ook duidelijk op basis van het algemene beeld in het sociaal domein, namelijk dat er - vanwege de overschrijding van het budget op Jeugd en een overschot op Wmo - per saldo sprake is van tekort van € 275.000,- ten opzichte van de begroting 2021. Het negatieve beeld van Jeugd (- 1,27 miljoen tekort t.o.v. de begroting 2021) wordt gecompenseerd door de Wmo (circa + 1 miljoen t.o.v. de begroting van de begroting). Dit beeld is herkenbaar want ook in de jaarrekening was deze verschuiving al zichtbaar. In deze Berap gaan wij dit administratief ook zo verwerken. De toename van aantallen en complexiteit van zaken die hieronder ligt is ook in onze toegang merkbaar.

Gezien de uitkomsten zetten we verder in op de ingezette lijn qua interventies en maatregelen, die succesvol zijn gebleken. In samenhang met landelijke ontwikkelingen (onder andere de vertaling van de langere termijn effecten van het verdeelmodel) en de corona-effecten zal bij de jaarrekening pas echt bezien kunnen worden hoe het sociaal domein financieel exact uitkomt. Ook dit jaar is corona van invloed geweest op het sociaal domein, waarbij nog duidelijk dient te worden wat de na-effecten in sociale problematiek van corona zijn, er sprake kan zijn van inhaalzorg c.q. een boeggolf in zorgverlening en meerkosten continuïteitsbijdragen voor instellingen met daarbij de vraag of er voldoende compensatie voor coronakosten komt van rijkswege, en natuurlijk hoe lang deze periode nog voort zal gaan duren.

Huishoudelijke ondersteuning

Zoals meermaals al is aangegeven, waaronder recent nog in de kadernota 2022, is er sprake van meer aanvragen voor Huishoudelijke Ondersteuning, onder andere door het abonnementstarief, de vergrijzing/langer zelfstandig thuis wonen. Ook zijn er kostenstijgingen door reële tarieven. Dit is ook als zodanig bevestigd in de jaarrekening 2020 en deze lijn lijkt zich nu ook wederom door te gaan zetten. We hebben nu te maken met een overschrijding van € 475.000, dit wordt gedekt uit de reserve Sociaal Domein. Om op de geschetste financiële problematiek het hoofd te bieden wordt gekeken naar kostenbesparingen. Een eerste stap hierin is al gezet in de vorm van de was- en strijkservice als beheersmaatregel.

Woonvoorzieningen en rolstoelen

Onder de noemer "Woonvoorzieningen" vallen de door aannemers uit te voeren woningaanpassingen en de door de gecontracteerde leverancier geleverde trapliften. De plaatsing van het aantal trapliften en het aantal woningaanpassingen vertoont een stijgende lijn, zo ook de hiermee gemoeide kosten. Dit was reeds voorzien in de begroting, echter onvoldoende. De verder oplopende kosten is het gevolg van de ontwikkeling dat ouderen in toenemende mate langer thuis blijven wonen en hun woningen ondanks toenemende lichamelijke beperkingen toegankelijk, doorgankelijk en bruikbaar moeten blijven. Ook regionaal neemt het aantal verstrekte woonvoorzieningen toe. Andere oorzaak in de kostenstijging kan het wegvallen van de inkomensgerelateerde eigen bijdrage zijn, welke vervangen is door het abonnementstarief van € 19,00 per maand. Dit heeft mogelijk een drempelverlagend effect. Dit heeft tot gevolg dat de raming moet worden bijgesteld met € 200.000, dit wordt gedekt uit de reserve Sociaal Domein.

Samenvattend zien we dat meer dan de rekeningeffecten nu doorwerken in deze Berap en dat de reserve sociaal domein meer onder druk komt. Bij de komende begroting komen we terug op de effecten voor 2022. Er is reeds bij de kadernota 2022 al enigszins geanticipeerd.

Verklaring verschillen programma Sociaal Domein

Verklaring verschillen programma Sociaal Domein

Programma Sociaal Domein

Lasten

Doelenboom Sociale zaken	101.214,00
Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning	-551.377,00
Doelenboom Gezondheidszorg	3.388,00
Doelenboom Onderwijs	7.537,00
Doelenboom Jeugd	1.477.275,00
	<hr/>
	1.038.037,00

Baten

Doelenboom Sociale zaken	0,00
Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning	58.530,00
Doelenboom Gezondheidszorg	0,00
Doelenboom Onderwijs	-87.740,00
Doelenboom Jeugd	0,00
	<hr/>
	-29.210,00

Totaal programma Sociaal Domein 1.008.827,00

Het nadeel van € 1.008.827 wordt onder andere veroorzaakt door de volgende posten:

Sociale zaken: budget is bijgesteld door verhoging van de rijksbijdrage Inburgering en indexering SW (inkomst wordt verantwoord op programma Fundament).

Maatschappelijke Ondersteuning: kosten huishoudelijke ondersteuning € 475.000 en wmo voorzieningen (woningaanpassingen) € 200.000 (€ 675.000 wordt gedekt uit de reserve sociaal domein). Voor verdere toelichting zie tekst bij de doelenboom Maatschappelijke ondersteuning.

Onderwijs: de huurgelden van de brede school Vroomshoop waren niet goed geraamd. Dit levert voor deze berap een voordeel van € 87.000 op.

Jeugd: per saldo met doelenboom Maatschappelijke ondersteuning een verhoging van € 275.000 (uit reserve sociaal domein). Voor verdere toelichting zie tekst bij de doelenboom Maatschappelijke ondersteuning.